

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**ZONGULDAK-BARTIN-KARABÜK
PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

PLAN DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

1. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN KONUSU:

Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma (TEMA) Vakfı tarafından "Bakanlığımızca 06/07/2017 tarihinde onaylanan Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planının yürütmesinin durdurulması ve iptali" talebiyle Danıştay 6. Dairesi'nin E.2017/6600 esasına kayden Bakanlığımız aleyhine açılan davada itiraz yoluna başvurulması üzerine; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 26/11/2020 tarihli ve E.2020/486 YD İtiraz No'lu kararı ile Bakanlığımız itirazının reddine ve davacı taraf itirazlarının kısmen kabulü ile Danıştay 6. Dairesinin 07/11/2019 tarih ve E:2017/6600 sayılı kararının, 06/07/2017 tarihinde onaylanan Zonguldak Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı değişikliğinin; **V.21, VI.10.4, VI.31, VI.12.4 sayılı plan hükümlerine** yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısımlarının kaldırılmasına ve anılan plan hükümlerinin **yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.**

2. ZONGULDAK-BARTIN-KARABÜK PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI:

Bakanlığımıza intikal eden konularda yaşanan aksaklıkların giderilmesi amacıyla Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 26/11/2020 tarihli ve E.2020/486 YD İtiraz No'lu "Yürütmenin Durdurulması" kararının gerekçelerine uygun olarak Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın;

- "VI.31. Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesisleri (STR.4)" hükmü kapsamında güneş, jeotermal ve hidrolik kaynaklara dayalı üretim alanlarının yer seçiminin orman alanları, tarım arazileri, çayır-meralar ve özel kanunlarla korunan alanların gözetilerek; hassas alanlardaki uygulamaların, bilimsel ve ekolojik bakış açısı ile planlama bölgesindeki diğer yatırımların etkilerinin de plan bütünlüğü içerisinde uzmanlarınca hazırlanacak olan ekosistem değerlendirme raporu doğrultusunda; hidrolik kaynaklara dayalı enerji üretim alanlarda ise yatırıma konu akarsu havzası düzeyinde yapılacak olan ayrıntılı araştırma ve değerlendirmelere dayanarak gerçekleştirilmesine ilişkin hükümlerin,
- "VI.12. Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları" hükmü kapsamında bu alanların yer seçimi sonrasında çevre düzeni planında gerekli düzenlemelerin yapılacağına ilişkin VI.12.4 numaralı plan hükmünün ve
- 5543 sayılı İskan Kanunu uyarınca yapılacak uygulamaları da kapsayacak şekilde V.38 numaralı plan hükmünün düzenlendiği,
- Ayrıca "V. Genel Hükümler" başlığı altında yer alan V.21 numaralı plan hükmü ile "VI.10. Endüstri Bölgesi" başlığı altında yer alan VI.12.4 numaralı plan hükmünün iptal edildiği Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı değişikliği hazırlanmıştır.

Bu kapsamda 14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ve "Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı"nın amaç, ilke ve stratejileri çerçevesinde Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Hükümlerinde yapılan düzenlemeler aşağıda yer almaktadır:

- “VI.31. Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesisleri (STR.4)” başlığı altında yer alan “Yenilenebilir enerji (rüzgâr, güneş, jeotermal, hidroelektrik) üretim alanlarında, ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve enerji piyasası düzenleme ve denetleme kurulunca verilecek lisans kapsamında, bakanlığın görüşü alınarak, bu çevre düzeni planında değişikliğe gerek kalmaksızın, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planları, ilgili idaresince onaylanır ve bu planın veri tabanına işlenmek üzere sayısal ortamda Bakanlığa gönderilir. Enerji iletim tesislerinde, Bakanlığın görüşü alınarak, bu çevre düzeni planında değişikliğe gerek kalmaksızın, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planları, ilgili idaresince onaylanır ve bu planın veri tabanına işlenmek üzere sayısal ortamda Bakanlığa gönderilir. Bu çevre düzeni planında termik santral olarak gösterilen alanlarda var olan onaylı planlar geçerlidir. Bu alanlarda ilave yapılaşma ve yenilemelerde bu çevre düzeni planının ilke ve kararlarına aykırı olmayacak biçimde yapılaşma kararlarının üretilmesi zorunludur.” hükmü;

“Rüzgar, güneş ve jeotermal üretim alanlarında aşağıda düzenlenen yer seçimi kriterlerine uyulması ve Bakanlığın görüşünün alınması koşuluyla ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca verilecek lisans kapsamında, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planları, ilgili idaresince onaylanır ve veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir:

Rüzgar, güneş ve jeotermal üretim alanlarının yer seçiminde şu kriterlere uyulacaktır:

- 6831 sayılı “Orman Kanunu” kapsamında kalan alanlardaki yatırımların gerekli izinler alınarak öncelikli olarak orman niteliğini kaybetmiş alanlarda gerçekleştirilmesi esastır.

- Tarımsal üretim amaçlı korunması esas olan 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında kalan tarım arazilerinde yapılacak olan yatırımlarda 5403 sayılı Kanun hükümleri kapsamında “Tarım Dışı Amaçla Kullanım İzni”nin alınması zorunludur.

- ÇDP’de doğal ve ekolojik yapısı korunacak alan, önemli doğa alanı, plaj-kumsal, sazlık-bataklık alan, jeolojik sakıncalı alan, sulak alanlar, sulak alan koruma bölgeleri, içme ve kullanma suyu koruma kuşakları ve yaban hayatı koruma geliştirme sahalarında kalan alanlarda yapılacak uygulamalarda imar planlarının hazırlanması aşamasında, üniversitelerin ilgili bölümlerince faaliyetin çevreye olabilecek olası etkilerinin ve alınacak önlemlerin açıklandığı ekosistem değerlendirme raporu hazırlanması zorunludur. Bu alanlarda ilgili mevzuat hükümleri ve ekosistem değerlendirme raporu doğrultusunda uygulama yapılacaktır.

- İmar planı aşamasında, jeolojik etüt raporuna uyulacaktır.

- Plan sınırı içerisinde bulunan kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi, özel çevre koruma bölgesi, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı gibi özel kanunlara tabi alanlarda ilgili kanun hükümleri çerçevesinde ilgili kurumlardan uygun görüş alınacaktır.

Hidrolik kaynaklara dayalı enerji üretim alanlarının yer seçiminde aşağıdaki kriterlere uyulacaktır:

- Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 26/11/2020 tarihli ve E.2020/486 İtiraz No’lu kararı uyarınca 26/11/2020 tarihinden önce ilgili mevzuata uygun olarak

imar planı onaylanmış olan hidroelektrik santralleri (HES) projelerinin imar planları geçerlidir. Projeye bağlı teknik değişiklik ihtiyacı olması durumunda söz konusu imar planlarına ilişkin değişiklikler ilgili idaresince onaylanabilir.

- 26/11/2020 tarihinden itibaren; havza bütününde ekosistemlerin sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde her türlü koruma tedbirlerine ilişkin süreçler tamamlandıktan sonra hidroelektrik santralleri (HES) projelerine izin verilebilir.

- HES'ler, ilgili idarece (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü) yatırıma konu akarsu havzası düzeyinde yapılacak olan ayrıntılı araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak ÇED Yönetmeliği kapsamında ÇED sürecine konu edilir. ÇED süreci sonunda ÇED Olumlu Kararı verilen projeler çevre düzeni planı değişiklik teklifi olarak değerlendirilmek üzere Bakanlığa sunulur. ÇED yönetmeliğine tabi olmayan veya "ÇED Gerekli Değildir Kararı" alınmış olan HES projelerine ilişkin alt ölçekli planlar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve ilgili diğer kurum ve kuruluşların uygun görüşünün alınmasını takiben ilgili idaresince onaylanabilir.

5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'da tanımlanan diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının (GES, RES, JES ve HES dışında) üretim alanlarında, ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca verilecek lisans kapsamında, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planları, ilgili idaresince onaylanır ve planlar veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir.

Enerji iletim tesislerinde, Bakanlığın uygun görüşü alınması koşuluyla, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan nazım ve uygulama imar planları, ilgili idaresince onaylanır ve planlar bilgi için Bakanlığa gönderilir." olarak düzenlenmiştir.

- "VI.12. Organize Tarım ve Hayvancılık Alanları" başlığı altında yer alan "VI.12.4. Bu planda gösterilenler dışında yer seçimi yapılan alanlara ilişkin imar planları bu çevre düzeni planında değişikliğe gerek olmaksızın ilgili idaresince hazırlanır ve onaylanır. Onaylanan planlar sayısal ortamda veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir. Söz konusu tesisler/tesis alanları amacı dışında kullanılamazlar." hükmü;

"VI.12.4. Yer seçimi yapılan alanlara ilişkin bu planda gerekli düzenlemeler yapılır. Söz konusu tesisler/tesis alanları amacı dışında kullanılamazlar." olarak düzenlenmiştir.

- "V. Genel Hükümler" başlığı altında yer alan "V.38. Bu planda kentsel yerleşme alanları içinde kalan ve Toplu Konut İdaresi'ne (TOKİ) tahsis edilmiş alanlarda TOKİ tarafından yürütülen uygulamalara, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca yürütülen faaliyetlere, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna tabi alanlara ilişkin uygulamalara ve İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından 6107 sayılı Kanun uyarınca yapılacak uygulamalara ilişkin başvurular, bu planın koruma, gelişme ve planlama ilkeleri ve nüfus kabulleri ve çevre imar bütünlüğü çerçevesinde ilgili idaresince alt ölçekli planlarda değerlendirilir. Bu doğrultuda hazırlanacak alt ölçekli planlar sayısal ortamda veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir." hükmü;

“V.38. Bu planda kentsel yerleşme alanları içinde kalan ve Toplu Konut İdaresi'ne (TOKİ) tahsis edilmiş alanlarda TOKİ tarafından yürütülen uygulamalara, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nca yürütülen faaliyetlere, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna tabi alanlara ilişkin uygulamalara, İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından 6107 sayılı Kanun uyarınca yapılacak uygulamalara ve 5543 sayılı İskan Kanunu uyarınca yapılacak uygulamalara ilişkin başvurular, bu planın koruma, gelişme ve planlama ilkeleri ve nüfus kabulleri ve çevre imar bütünlüğü çerçevesinde ilgili idaresince alt ölçekli planlarda değerlendirilir. Bu doğrultuda hazırlanacak alt ölçekli planlar sayısal ortamda veri tabanına işlenmek üzere Bakanlığa gönderilir.” olarak düzenlenmiştir.

- *“V. Genel Hükümler” başlığı altında yer alan “V.21. Bu planda kentsel yerleşme alanı ve kırsal yerleşme alanı olarak belirlenen alanların baraj gölü altında kalması durumunda, bu alanlara ilişkin yeni yer seçimleri ve alt ölçekli planlar ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda çevre düzeni planı değişikliği yapılmaksızın ilgili idarelerce yapılacak ve onaylanacaktır. Onaylanan planlar veri tabanına işlenmek üzere sayısal ortamda Bakanlığa gönderilecektir.” hükmü ile “VI.10. Endüstri Bölgesi” başlığı altında yer alan “VI.10.4. İlgili mevzuatı uyarına mevcut Serbest Bölgelere yapılacak olan 50 hektarı geçmeyen ilaveler için 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı değişikliğine gerek kalmaksızın alt ölçekli planlar hazırlanabilir.” hükmü ise iptal edilmiştir.*